

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-61/20-T

Název	Základní škola a Mateřská škola Chotěbuz, příspěvková organizace
Sídlo	K Rybníkům 268, 735 61 Chotěbuz
E-mail	zschotebuz@seznam.cz
IČ	71000984
Identifikátor	600136124
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Martina Dziadková
Zřizovatel	obec Chotěbuz
Místo inspekční činnosti	K Rybníkům 268, 735 61 Chotěbuz
Termín inspekční činnosti	13. 1. 2020 – 14. 1. 2020

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou, mateřskou školou a školní družinou podle školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a příslušnými rámcovými vzdělávacími programy.

Charakteristika

Základní škola a Mateřská škola Chotěbuz, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost základní školy, školní družiny, mateřské školy a školní jídelny. K termínu inspekční činnosti základní škola s prvním až čtvrtým ročníkem vzdělávala ve dvou třídách se spojenými ročníky 40 žáků, z toho tři žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Ve školní družině bylo zapsáno 30 žáků. Mateřská škola s celodenním provozem vzdělávala 27 dětí, z toho jedno dítě se speciálními vzdělávacími potřebami. Počty dětí a žáků jsou dlouhodobě stabilní.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Řízení školy vychází ze srozumitelné a reálné koncepce zaměřené na všestranný rozvoj dětí a žáků, kterou ředitelka vytvořila v souladu s podmínkami školy. Koncepční záměry se daří postupně naplňovat, o čemž svědčí vedle stabilních vzdělávacích výsledků žáků i úspěšné zapojení zákonných zástupců do organizování akcí pro děti a žáky školy. Ředitelka zpracovala funkční organizační strukturu, část kompetencí delegovala na vedoucí učitelku mateřské školy. Využívaný informační systém, především každodenní osobní kontakty a vzájemné setkávání, sdílení dokumentů a organizace porad, optimálně podporuje vstřícné klima a dobré prosociální vztahy mezi všemi účastníky vzdělávání. Přesto nastavený kontrolní systém byl nedůsledný při zajištění dokumentace týkající se vzdělávání dětí mateřské školy. Přijatá opatření na základě inspekční činnosti v roce 2013 byla jen částečně účinná. Složení pedagogického sboru umožňuje plnit záměry a cíle školních vzdělávacích programů. Ředitelka školy sleduje profesní rozvoj všech pedagogických pracovníků, novým učitelům věnuje zvýšenou pozornost včetně metodické pomoci. Absolvované vzdělávací aktivity prohlubují především jejich metodické dovednosti. Vyučující základní školy je následně zdařile uplatňují ve výuce, učitelkám mateřské školy se jejich využívání daří v nižší míře. Získané zkušenosti si rovněž vzájemně předávají.

Vzdělávání probíhá v čistých a upravených prostorách školy. K výuce tělesné výchovy slouží obecní víceúčelový společenský dům a hřiště. Školní družina má k dispozici samostatnou místnost, která je vhodně upravena pro zájmové aktivity žáků. Je propojena s učebnou informatiky, kterou žáci mohou také využívat. Školní zahrada a nedaleký obecní areál, vybavený moderními herními prvky, podporují zejména u dětí mateřské školy rozvoj tělesné zdatnosti.

Školní poradenské pracoviště je vzhledem k velikosti školy a počtu pedagogických pracovníků tvořeno ředitelkou školy, která vykonává funkci výchovné poradkyně i metodičky prevence. Škola pravidelně spolupracuje s externími subjekty v oblasti poradenství a primární prevence. Realizuje podpůrná opatření doporučená školskými poradenskými pracovišti, především formou efektivní realizace podpůrných opatření, individuálních vzdělávacích plánů a využitím asistentů pedagoga. Prevence rizikového chování je realizována prostřednictvím cíleně zaměřených akcí a zařazením témat do jednotlivých předmětů. Pravidelná komunikace se zákonnými zástupci probíhá prostřednictvím třídních schůzek, v mateřské škole také osobních setkání a informační nástěnky, v základní škole žakovských knížek a konzultačních hodin.

Škola včas přijímá opatření k prevenci rizikového prostředí i chování. Ke zvýšení bezpečnosti dětí a žáků zajistila vstup do budovy školy videotelefonem. Věnuje systematickou pozornost úrazové prevenci a poučení dětí a žáků, což se projevuje v minimální úrazovosti.

Pro vytváření zdravých stravovacích návyků dětí a žáků škola zařazuje v rámci projektů ovoce, zeleninu a mléčné výrobky, zajišťuje pitný režim po celou dobu jejich pobytu ve škole. V rámci podpory zdravého životního stylu jim nabízí kurzy plavání, ozdravné pobyty a realizaci programu Zdravé zoubky.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Kvalita výuky ve sledovaných hodinách základní školy byla vyrovnaná. Metody a formy práce vyučující velmi dobře přizpůsobovali vymezeným vzdělávacím cílům, složení třídy (samostatná třída nebo vytvořené skupiny podle ročníku), věku, schopnostem i počtu žáků ve třídách. Využívali frontální výuku, kterou účelně doplňovali samostatnou prací žáků a činnostmi ve skupinách nebo dvojicích. Všem žákům poskytovali příležitost aktivně se zapojit do výuky, vhodně zařazovali rozmanité aktivizační metody. Vedli žáky ke vzájemné spolupráci, toleranci a podporovali rozvoj sociální gramotnosti, do výuky zařazovali sebehodnocení a vzájemné hodnocení žáků. Střídání činností a zařazování relaxačních a motivačních prvků udržovalo pozornost, aktivitu a zájem většiny žáků, kteří často pracovali s pracovními listy a dalšími připravenými materiály. Názornost učiva učitelé zvyšovali účelným využitím didaktické techniky a vhodným výběrem názorných didaktických pomůcek. Vybrané metody a formy odpovídaly charakteru probíraného a procvičovaného učiva. Účinnost výuky rovněž zvyšovalo využívání mezipředmětových vztahů i zkušeností žáků a vytváření problémových úloh. Žáci prokazovali odpovídající úroveň vědomostí a dovedností a aktivně se zapojovali do výuky. V hodinách českého jazyka a matematiky byly rozvíjeny vyjadřovací dovednosti, žáci účelně procvičovali či upevňovali nabyté vědomosti a dovednosti. V rámci podpory rozvoje čtenářské gramotnosti ve čtenářské dílně byli žáci systematicky vedeni ke čtení s porozuměním. Vyučující kladla důraz na používání spisovného jazyka, vedla žáky k samostatnému projevu. Spolupráce učitelů s asistentkou pedagoga a školní asistentkou byla efektivní, výuka žáků byla připravena s ohledem na jejich speciální vzdělávací potřeby.

V průběhu sledované činnosti školní družiny převládala přátelská atmosféra se vzájemnou důvěrou. Během aktivit byl žákům poskytován dostatečný prostor pro komunikaci, k utváření vzájemných vztahů v přátelském prostředí. Iniciativa žáků byla posilována také pochvalou či povzbuzením a často byla oceňována jejich snaha i pokrok. Zájmové vzdělávání vychovatelka účelně organizovala, nabízenými činnostmi posilovala motivaci žáků k účelnému trávení volného času.

Předškolní vzdělávání probíhalo v příjemné atmosféře. Mezi dětmi a dospělými panovala důvěra, postavená na partnerské komunikaci, vstřícném přijetí a osobním přístupu. Denní harmonogram činností byl flexibilní, jednotlivé činnosti režimu dne na sebe plynule navazovaly. Děti dodržovaly společně nastavená třídní pravidla, v průběhu dne byly neustále aktivní. V souladu se školním vzdělávacím programem učitelky připravují dětem vzdělávací nabídku, kterou dále zpracovávají do třídního vzdělávacího programu a následně realizují. Spontánní činnosti děti naplňovaly tvořivými, konstruktivními a námětovými hrami, hračky jim byly volně přístupné a úklid probíhal dle dohodnutých pravidel. Pohybové aktivity svou náročností, strukturou a organizací odpovídaly jejich vývojovým požadavkům. V průběhu řízených činností učitelky zpravidla zohledňovaly věkovou různorodost třídy a diferencovaly vzdělávací nabídku. Vzdělávacím činnostem scházelo zařazování sebehodnocení a vzájemného hodnocení dětí, ne vždy dostaly děti zpětnou vazbu o výsledku svých aktivit. Klidové činnosti dětí po obědě byly realizovány s respektováním jejich individuální potřeby spánku a relaxace. Mladší děti měly zajištěný klid pro spánek po obědě, starším dětem byly po krátkém odpočinku nabízeny činnosti pro rozvoj jemné motoriky.

Učitelky u dětí vhodnou formou v průběhu všech činností posilovaly prosociální chování ve vztahu k ostatním dětem, vedly je k osvojování a dodržování stanovených pravidel. Stravování probíhá ve školní jídelně. Děti jsou maximálně vedeny k samostatnosti, mají možnost ovlivnit velikost své porce jídla.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Pedagogové základní školy získávají podklady pro hodnocení vzdělávání žáků průběžně, uplatňují jednotná pravidla klasifikace v hlavních předmětech. O jejich efektivitě svědčí stabilně vyrovnané celkové výsledky vzdělávání žáků včetně těch, kteří měli diagnostikovány speciálními vzdělávací potřeby. Nejspívající žáky škola nemá. Informace o posunech výsledků vzdělávání každého žáka získává především formou vlastních písemných prací a vedením žákovských portfolií, která jsou průběžně vyhodnocována. O výsledcích vzdělávání žáků jsou informováni jejich zákonní zástupci prostřednictvím žákovských knížek. Probíhají pravidelné třídní schůzky a individuální konzultace. Rozvoj nadání žáků škola podporuje prostřednictvím nabídky rozmanitých zájmových útvarů, i v rámci školní družiny. Vzhledem k nízkému počtu žáků, a to pouze prvního až čtvrtého ročníku, se škola, s výjimkou výtvarné a literární soutěže s požární tematikou, dosud nezapojila ani do soutěží na vyšší než školní úrovni, ani do externího testování.

Škola poskytuje účinnou podporu dětem a žákům se speciálními vzdělávacími potřebami. Prevence rizikového chování žáků je realizována prostřednictvím cíleně zaměřených akcí zejména na posílení odolnosti žáků vůči rizikovým formám chování, což má dopad na minimální počet udělených kázeňských opatření.

Efektivní spoluprací všech zaměstnanců mateřské školy je dětem vytvářeno prostředí podnětné, důvěryhodné a podporující předškolní vzdělávání.

Děti mateřské školy dosahovaly očekávaných výsledků vzdělávání stanovených školním vzdělávacím programem. Dovedly se záměrně soustředit na činnost a udržet pozornost, měly rozvinutou jemnou motoriku a standardně zacházely s grafickým a výtvarným materiálem. Dokázaly vést rozhovor, chápaly elementární matematické souvislosti a orientovaly se v prostředí školy i blízkého okolí. Uměly samostatně plnit zadání a požádat o pomoc a s důvěrou se obracely k pedagogům, školní asistentce i asistentce pedagoga, správně reagovaly na jejich pokyny. Nejmladší děti byly seznámeny s prostředím třídy i školy, jejich vzdělávání bylo plynulé, bez zřejmých problémových situací. Rozvoj dětí v posledním předškolním ročníku a s odkladem školní docházky byl realizován především v individuálních činnostech při ranním scházení dětí nebo v odpoledních klidových činnostech místo spánku. Učitelky zaznamenávají pokroky všech dětí do strukturovaných formulářů. Využití takto získaných poznatků ale není, stejně jak bylo zjištěno při předchozí inspekční činnosti, dostatečně efektivní. Chybějící vymezení konkrétních záměrů pro další pedagogické působení neumožňuje efektivní podporu cíleného rozvoje jednotlivých dětí.

K posilování příznivého sociálního klimatu žáků přispívá také činnost školní družiny. Výsledky své činnosti včetně zájmových kroužků (anglický, dramatický, sportovní hry, hra na nástroj) škola úspěšně prezentuje v průběhu realizovaných školních a obecních akcí.

Kvalitu výchovně vzdělávacího procesu pozitivně ovlivňují partnerské vztahy. Přínosná je spolupráce se zřizovatelem a se sdružením rodičů, které se podílí na organizování společných akcí pro širokou veřejnost.

Závěry

Vývoj školy

- Od poslední inspekční činnosti v roce 2013 došlo ke zvýšení kvality bezpečnostních podmínek školy. Od školního roku 2017/2018 vede školu nová ředitelka, od ledna 2020 došlo ke změně na pozici vedoucí učitelky mateřské školy.
- Částečně se daří plnit opatření přijatá na základě předchozí inspekční činnosti zejména v zajištění odborně kvalifikovaných pracovníků v základní škole. Zlepšila se organizace předškolního vzdělávání především rozšířením nabídky vzdělávacích činností pro děti a zapojením učitelek mateřské školy do dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.

Silné stránky

- Ředitelka školy ve spolupráci s pedagogickými i správními zaměstnanci vytváří pozitivní klima školy, které se projevuje v dobrých prosociálních vztazích mezi dětmi, žáky, pedagogy, zákonnými zástupci, zřizovatelem a ostatními partnery.
- Pedagogičtí pracovníci uplatňují pestré výukové metody a využívají názorné pomůcky, které účinně naplňují a rozvíjejí vzdělávací, sociální i osobnostní potřeby žáků základní školy.
- Pod vedením ředitelky školy pedagogičtí pracovníci v základní škole aktivně spolupracují při předávání získaných poznatků z dalšího vzdělávání, při plánování vzdělávacích aktivit a hodnocení vzdělávacích výsledků žáků.
- Pestrá obsahová nabídka činností v mateřské škole podporuje rozvoj osobnosti jednotlivých dětí.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Nízká míra využívání sebehodnocení a vzájemného hodnocení dětí mateřské školy ke zlepšení zpětné vazby a k hodnocení jejich pokroku ve vzdělávání.
- Vedené diagnostické záznamy o vzdělávacích výsledcích dětí v předškolním vzdělávání nemají dostatečnou vypovídající hodnotu pro plánování dalších vzdělávacích aktivit podporujících rozvoj dětí.
- Příležitost ke zlepšení má škola v ověřování výsledků vzdělávání žáků základní školy ve spolupráci s externími subjekty.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Ve spolupráci s novou vedoucí učitelkou pokračovat ve zvyšování kvality poskytovaného předškolního vzdělávání.
- Častěji zařazovat sebehodnocení a vzájemné hodnocení dětí mateřské školy ke zlepšení zpětné vazby a k hodnocení jejich pokroku ve vzdělávání.
- Důsledně využívat zjištění z pedagogické diagnostiky ve prospěch plánování a přípravy individualizované vzdělávací nabídky pro děti mateřské školy.
- Výsledky vzdělávání žáků ověřovat ve spolupráci se školami podobného typu nebo zapojením do externího testování.
- Zapojit žáky do různých soutěží vyšší než školní úrovně.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 14 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Tvořivá škola“ č. j. 307/2007 platný od 1. 9. 2018
2. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání „S tebou mě baví svět“ platný od 2. 9. 2019
3. Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání ze dne 12. 9. 2018
4. Třídní vzdělávací program mateřské školy pro školní rok 2019/2020
5. Organizace školy 2019/2020 (mj. organizační řád, organizace výuky, dohledy, rozvrh hodin, koncepce rozvoje)
6. Evidence dětí (školní matrika) mateřské školy, základní školy a školní družiny vedená ve školním roce 2019/2020
7. Školní řád základní školy s účinností od 1. 9. 2019
8. Školní řád mateřské školy s účinností od 2. 9. 2019
9. Vnitřní řád školní družiny s účinností od 1. 9. 2018
10. Vnitřní řád školní jídelny s účinností od 1. 9. 2019
11. Třídní knihy základní školy, mateřské školy a školní družiny vedené ve školním roce 2019/2020
12. Pedagogická rada a provozní porady - zápisy z jednání vedené od školního roku 2018/2019
13. Dokumentace vedená ředitelkou školy jako školní metodičkou prevence a výchovnou poradkyní ve školním roce 2019/2020
14. Minimální preventivní program 2019/2020 ze dne 27. 9. 2019
15. Výroční zpráva o činnosti školy 2018-2019

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Jana Franková, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Jana Franková v. r.

Mgr. Iveta Galušková, školní inspektorka

Mgr. Iveta Galušková v. r.

Ing. Pavel Hon, kontrolní pracovník

Ing. Pavel Hon v. r.

V Ostravě 27. 1. 2020

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Martina Dziadková,
ředitelka školy

Mgr. Martina Dziadková v. r.

V Chotěbuzi 28. 1. 2020